

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ΠΕΑ. VII 8/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-30/3/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... *Καλαμάκιον* ...
 (παιλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας ... *Ἀρχαίου* ...
 Νομοῦ ... *Ἀρχαίου* .....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ... *Κωνσταντίνος*
Τσουλάς ..... ἐπάγγελμα ... *Διδάσκαλος* .....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Καλαμάκιον* ... *Ἀρχαίου* ...
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *ἔξ* ... *ἑβδ.* .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Κωνσταντίνος* ... *Τσαυρῆς* .....

ἡλικία ... *63* ... γραμματικαὶ γνώσεις ... *Δ' Δημοτικῆ*
 τόπος καταγωγῆς *Καλαμάκιον*
Ἀρχαίου .....

β) *Ἡμετέρα αὐτῆς ἐπιπέδου ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1970*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων ; .....

Ἐπὶ ἕκαστῳ αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; .....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς ; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) ; γ) εἰς Κοινότητας ; δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
ἔξ *Κυριακῆς* *ἡρώδωρα* *(αυριανῆς)* .....

3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... *Ἄδριαν. Μητ. Διατηροῦν* ... *ἐν γαιοκτημονικῆς καὶ*
ῤημῆς *ἑκ. γοίμων* *ἑκ. ἑβδων* *ἑκ.* *ἑκ. ἑβδων* *ἑκ.* *ἑκ. ἑβδων*
διανέμον καὶ ἕαν ἐξέκτισον ἐν γῆν —

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; ..*ἐν... ἀμφότερας...*.....

.....*ἔντερον... καί... κτηνοτροφίαν*.....

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ...*ἔν... ἑνώμασαν... τεχνίται*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

.....*(... ἐν... ἑνώμασαν... ἐκκαθά... γαιοκτήμονες*.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριγητόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθία εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

ἔ.κ. ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάται... δια... ἐν... φ... γαίαν... ἄλλο... μισθ... οἰ... κ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

.....*ὄχι*.....

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..*ἐν... χωρία... ἐ...*.....

ἄλλο... ἐν... ἐν... ἐ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

.....*ἐργάται... ἐποχικῶς... ὡς ἐργάται*.....

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιās μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

... Μ.έ. ... ζωϊκῆς ... κάπρου ... (δι' ὄργωσιν βοῶν καὶ βοῶν) ...

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .....

Μ.έ. ... 1930 ...

ε'. Ἐκ τῆς ἀπορίας χρῆσιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

ἀπορίας ... 1913 ...

... μηχαναὶ ... 1950 ... ἐκ τῆς ἀπορίας ...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμηθεύεται αὐτό;

... ἐκ τῆς ἀπορίας ... εἰς ... ἐκ τῆς ἀπορίας ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. χεῖρ	4. ἄξον	7. ...	10. πρᾶγμα
2. ...	5. ...	8. ...	
3. ...	6. ...	9. ...	

Χρησιμοποιεῖται ἔτι ... 1910

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... ἀπορίας ... 1950 ...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπορίας ... 1910 ...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν)..... ὄχι.....
- 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ .... ὀ.π.σ. ... 1935. περίηλν.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
- ..... παλαιότερον... ο.π. ... ἴ.π.σ. ... ο.ε. ... γεωργ. ο.ε. ...
- ..... Σήμεραν... δὲν... χρησιμοποιοῦνται... ξυλινά...
- ..... ἄροτρον... ..
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. Δὲν χρησιμοποιοῦνται σήμερον ξυλινά...

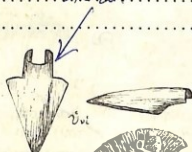
1. .... 6. .... 11. ....
2. .... 7. .... 12. ....
3. .... 8. .... 13. ....
4. .... 9. .... 14. ....
5. .... 10. .... 15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησην).

4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς
διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφή-
σατε ή φωτογραφήσατε τὸ έν χρήσει ύνι (ή τὰ έν χρήσει, εάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν έκάστου.

..... ὕψο... μιᾶς... μορ. φ. ἢ...
..... δ. ε. β. δ. ....
.....

5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

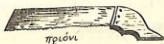
6) Ήτο (ή είναι) κατασκευασμένη έκ ξύλου ή σιδήρου; .....

..... ξυλίνης ..... ή σιδήρου .....
..... κατ' άρχάς ως 1900
..... μετὰ σιδήρου.

7) Έργαλεία διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.) .....

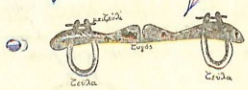
... 1) πριόνι, 2) άρίδι, 3) ξυλοφαί (άρναρι)
... 4) σκεπάρνι, ...

8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Πεδ. καὶ 1910... βό. Ε.δ. - Μία καὶ 20... 1910 κίβητοι (μνηστέρια)*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *2 ζ. χερσημασποικίτω... δ. ο. ζῶα*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγὸς ; ... *2. ο. βόδια... ζῶα... ἀναγκαῖος... ο. ζυγοί*

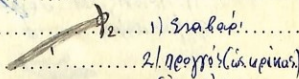
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΦΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Μορφήν παλαιότερου ζυγοῦ... ο. ζῶα... Σημερινῶν... 2 ζ. χερσημασποικίτω... ζυγοί

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ω... ο... 2 ζῶα*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κολλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Προσχοί*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *δὲν χιῦνται*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέμιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζα' ἡμῶν... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ἔκ... ἄν. ὁ. ἡμῶν... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζβ'... ἄν. ὁ. ἡμῶν... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....

1 γέφυρα
 2 παχὺ ζεύξιμα
 3 παχὺ μέγεθος

ζ'. Ἀροστῆρας (ὄργανο) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργανο παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀλόγου ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) σπυρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας.....
 ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζα' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζβ' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....
 ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζα' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζβ' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
 ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζα' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζβ' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....
 ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζα' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....
 ζβ' ἄνδρας... ἕως... ἄν. ὁ. ἡμῶν.....

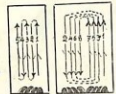
4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίαι) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... μ. ε' εὐ... διὰ τὸ... κατ' εὐθείαν... γραμμὴν... ὡς...
 ... σχεδιάγραμμα α' .....

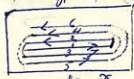
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... μ. ε' εὐ... περιφερειακῶς... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα β' .....

Σχ. β' θησοκί
 ὄργωσις

... κατ' εὐθείαν...
 σχεδιάγραμμα γ'

Σχ. γ' ἀροτριώσις
 ὄργωσις

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, ντάμιες, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

... εἰς... ὄργωσις...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν;

... μ. ε' αὐλακίαν...

6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον;

... εἰς... ὄργωσις...

7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπό: καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.

... εὐ... ὄργωσις... (καθέτως) ... ὄργωσις...

... εὐ... ὄργωσις... (πλάγιως) ... ὄργωσις... (καθέτως) ... ὄργωσις...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. 1) σ... ηρῶς... φρόνος... ὄταν... ὁ δῆρος... εἶται... ἐν
 ἀχραινὰδου... εἰ... εἰ... ὁ δὲ ἄλλος... ἄγων... γίνονται... ἢ... ὁ δὲ ἄλλος

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. .... χίνα... ἔτα... ἦ...
 ... καὶ... δὲ... ὅ... δὲ... ἄργωμα... φέρματα... διβό...
 ... ἄργωμα... ἔτα... πρῶτον... ἄργωμα... γίνονται... ἄκακων...
 ... φέρματα... ὅ... δὲ... (διβόλισμα)... καὶ...
 ... ἄκακων...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαυτίσαστε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ὁμοίως... ὡς ἀνωτέρω... ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἄγρα-
 νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
 ... ἔτα... ἔτος...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
 θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
 ποίαν ἐποχὴν; ... δὲ... ἢ... ἔτα...

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν.
 π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
 βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... ἀ... ἔτα...
 ... ἔτα... ἔτος... ἔτα... ἔτος... ἔτα... ἔτος...
 ... ἔτα... ἔτος... ἔτα... ἔτος... ἔτα... ἔτος...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρί-
 ζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
 τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

... μ.ε'. τ.π. ... ζ.ι.ο.π.π. ... πο.σ.θ.τ.η.μ.ε.π.π. ... ε'. ζ.ε' ...
 ἀ.η.ρ.ο.ν. τ.η.ς. ... β.ι.τ.α.ς. ... χ.ο.υ.ρ.ι. ...
 ... ξ.ι.α.κ.η. → ... ζ.ω.ι.α. ...

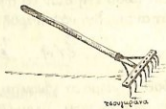
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. ... β.θ.ά.ρ.η.β.η.φ.α. ... ὅ.τ.α.ι. ὀ.θ.ε.ρ. ...
 ... ν.ύ.π.α.ι., ... ὅ.τ.α.ν. ... ὀ.χ.ι. ... δ.έν. ... γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Γ.Ι.Ν.Ε.Τ.Α.Ι. Μ.Ε. Ζ.Ω.Ι.Α. ΑΘΗΝΩΝ

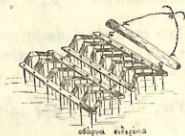
ἐνοείτερα

τρονιμάρια

ὁ β.θ.ά.ρ.η.β.η.φ.α.κ.ο.ς ἢ ρ.ά.κ.ι.ο.ς

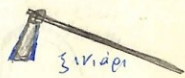

σβάρνα εἰτερίνα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..... ~~ξυμάρτι~~... καθμά, .. τβ.ά.π.α... ὡς. τ.α'. 4 η. κ.π.τ.β.α
 ... κ.ε.δ.ι.α. χ.ρ.α.φ.ι.α. γ.α.τ.α... μ.α.ι'. β.ι'. ξ.υ.μ.α.ρ.ι. ....

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
 ..... σ.β.δ.ε.γ' .. ἦ .. δ' .. ε.ε.β.η.ρ.ο.ς ..

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.
 ..... Δ.ε.ν. .. κ.α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.α.ι. .. ὀ.σ.π.ρ.ι.α. ....

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.
 ..... τ.α'. γ.κ.ρ.ά.φ.ι.α. .. ὠ.ν'. κ.α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.α.ι. .. μ.α.ι'. γ.α'.
 .. β.ι.τ.ι.ρ.α.ι' ..

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρᾶσιες (βραγίες) καὶ ἄλλως. .... Δ.ε.ν'. .. ε.γ.υ.λ.ε.ῖ.δ.η.ο. .. β.α.γ.α.τ.ι.α.γ. ....

Β'. Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

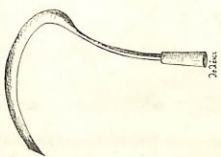
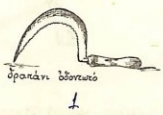
α'. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

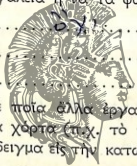
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

..... μ. ε' δρεπάνι... ὀδοντωτό... ὡς... σχεδ... ↓

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μ. ε' δρεπάνι.

καὶ μ. ε' κόσσα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

..... ὀδοντωτή... ὡς... ὀδοντωτή...
..... σχεδ... ↓

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

..... μ. ε' χεῖρα...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *οὐ... ἀεθροαρχός... (γύψος)* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ταὺ... ρ.ε.β.θίων... ρο.βι... γαυζ... μί.ζα... χεῖρας* - .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοιπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *ἀναλόχως... τῶ... ἕγος... τῶ... δημητριακῶν*
... ἀπὸ... 10-20... πόλινται .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) ...

ἀκαδημία... οἱ... χεῖρες... ἀθήνων

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι ρί θηρισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *οὐ... ἰ.θιοι... οὐ... διερίεται... τα... ταροθευῶν... ἐπὶ... τῶ... ἐδάφους* - .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

ταροθευῶνται... πολλὰ... χεiriὰ... μαζί... περίη... 10-15... χεiriές... ἀέ... κεφαλαί... τῶν... διασταυρώνονται

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ....

..... ἀγκαλιές. ....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ; .....

.. οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ... τῶν ...
 ...
 ... ἐν περὶ τῶν (ἢ ἐργασίας) ἄλλαι θερισταί.

2) Πώς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξοπίης) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χεῖρας ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεύ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... παραμύθιον ... δὲν ... ἐφορῶσαν ... εἰς χεῖρας ...
 ... ἔπειτα ... ἐπὶ τὸν ... φέρων ... αἱ γυναῖκες ...
 ... εἰς τὴν ... χεῖρας ... καὶ ... ἕλκυσαν ...

4) Ἐίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; .....

..... *Συνῆδον... ἤρξιν... τοῦ... ἀπριλίου...*
..... *Δευτέραν... ἢ... Τετάρτην...*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

... *Ἐτραγουδοῦσαν... ἐκ'... γυκαίμης...*
.....
.....

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.....

..... *ἀφῆσαν... καὶ... ἀφῆσαν... εἰς... γυκαίαν... τοῦ...*
..... *μακαριῶ... τοῦ... τοῦ ἀποκοπέντου...*
..... *καὶ... ἔβριμα... τοῦ... χριστοῦ...*
..... *Αὐτὰ... παραστρέφονται... ἐκκλῖθαι... ἕως... ἀπο...*
..... *προλαίαν... καὶ... ὡς... κλη...*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

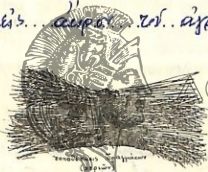
1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... *Ἀμέσως... μετὰ... τοῦ... ἀπριλίου... ἀπὸ... δέν... ἦσαν...*
..... *μαζῶν... ἐπιμαζωμένα... ἐδέκοντο... τοῦ... αὐτοῦ...*
..... *τοῦ... ἡμέρας... ἢ... καὶ... ἐσομένην... αἴμα...*

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

... ἔδενοντο... ἀπὸ... τοῦ... ἴδιου... τοῦ... ἀγκυλῆς,
 ... ἴδιου... ἀγκυλῆς... Μεταφέρων... τοῦ... ἀγκυλῆς.
 ... οἱ... ἴδιου... ἢ... καὶ... ἀπὸ... ἐργαλείου.
 ... καὶ... ἔδενον... μετὰ... δεματιῶν... παρασκευασμένων.
 ... ἀπὸ... ἀπὸ... μετὰ... ἀπὸ... ἢ... ἀπὸ.
 ... ἀπὸ... καὶ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ.
 ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

... καὶ... δεμάτια... ἐτοποθετοῦντο... μαρτῆ...
 ... φερτοῦ... ἀπὸ... 8-10... δεμάτια... ἀπὸ...
 ... ἴδιου... ἀπὸ... Κοζοῦ... μετὰ...
 ... μετὰ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ... ἀπὸ...
 ... νοσοκομῆτιον —

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

ἀπὸ... Δὲν καλλιεργεῖται πατάτα ἐκεῖ
 16

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίξτε παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

..... Ἐβυνθηθίξτε... σανόν... με' σανόν...
... και'... και'... Ἐκρίνεται... τὸ... φθινόπωρον,
... Ἐκρίνεται... τὸν... με'... ἔδωκετο
... ἔ... ἔ... ἔ... ἔ... ἔ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.)... με'... ἔδωκετο
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

.....
.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. *Αωζάντο... έωί... τω. χωρογραφ. υφροί*
ζήσαντων, παρότι... εδίνετα... ρ. ε'. εφορευα
αωδ... β' μαγν... ε'. αωδ. βραχ. α... βιζοφιδ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

.. *Μεταγέρστω... εἰ, τὸ. ἀζάνι, ὅσον. τωδ. ὑπῆρ*
.. χ.ε.:

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

.. *θρυμκαταβάν... εἰς... δωρόν.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

.. *ὑπῆρχεν... ἀνέκαθεν... ἀζάνι.*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

.. *χωριόκ.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

.. ἄλλα... ἀξίμια... ἀκύνια... εἰς... μίακ... ἀμογελέειαν.
 ὅλα... εἰ... περιβοοίρας... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

.. ἄρχεται... ἀρχὴς... ἀκύνια... καὶ... λήγει... ἀξίμια... Ἰωννίου
 ἀνατόμιος καρυκίου Ἰωννίου —

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

.. Πλασιόμορον... ἀκύνια... καὶ... ἀξίμια... ἀξίμια... ..

.. Π. πλασιόμορον... (δάπεδον... ἐστρωμένον... μὲ... ἀξίμια... ..)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) ... ..

.. ἀξίμια... ἐπιτελευτάται... μὲ... ἀξίμια... ..

... ? ξίμια... τετραγώνων... ἐπιτελούντο... ἀξίμια... ἀξίμια... ..

.. διαμόρορα... ἀξίμια... καὶ... ἐπιτελούντο... ἀξίμια... ..
 διαμόρορα... ἀξίμια... καὶ... ἀξίμια... ..

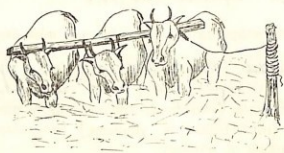
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

... .. ἡμέραν... ὥραν... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἐπιβαλλόντο ὄρνια ἠέρι . ζῶν . ἀγῶν . ζα' . ἄμαμα . .
ἔριμα . . . ἐνὸ ποντα . . ἀνά . ἔξω . ἠρός . ζα' . ἠίβη . ζα'
ἔμαμα . . . μαί . . ἀγῶντα . . ἔα' . ζῶν . ἀμακίον .

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

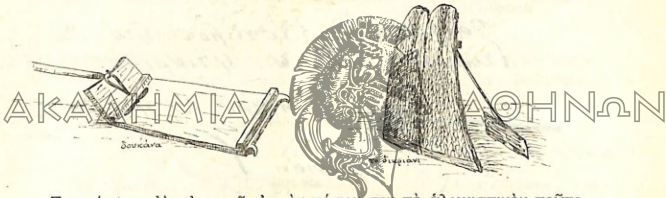
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρόλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον σῆμα τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . . .

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

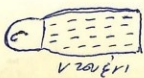
..... *ἄνω δὲ πρὸς τὴν ἀριστερὰν ἐπιπέδου ἐπιφανείαν*
ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν
 .....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὀπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

..... *Ἀπὸ 1910 π.σ. ἐκτελέσθη ἡ ἐρευνήσις αὕτη*
ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας ἀθηνῶν ἐπιπέδου ἐπιφανείας
ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν
ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν
ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν
ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

ἔκθεσις... φ. ε. α. ... τῆς... 10. 2. ... ὡρῶν... ἄρα...
 ἡ. ρ. κ. γ. ... καί... δ. ε. ὁ. σ. π. ... ὁ. φ. γ. ο. ... ὡρῶν...
 π. α. ... δ. ν. ε. κ. ... τ. ο. ... κ. ἴ. ο. υ. — .....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Παλαιότερον... ἐπιμήκη... ὀδοντωτὸν... ζῶ...
 δουκράνι... φ. ρ. κ. γ. — .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ἐπιμήκη... ὀδοντωτὸν... ζῶ...
 φ. ρ. κ. γ. — .....

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; .....

Ναί

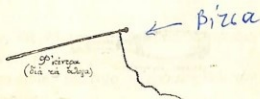
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). .....

ἡ. ρ. ο. ... λ. ε. γ. ρ. κ. γ. ... «β. ἴ. ζ. α. ?»
 ὡς ... β. χ. ε. ἴ. ο. ρ. α. ρ. α. ... β. κ. ἔ. ν. γ. ρ. α.
 δια' ἄλογα

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων έντος του άλωνιοῦ. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν .....

..... *ήλωνίζω*... *ζών*... *σταχύων*... *ήλωνίζοντο*...
 ... *β. λ. α.*... *σταχιδις*... ~~α~~.....

- 16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθούν διά να αποχωρισθούν τά άχυρα από τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

..... *ένταυθα*... *λίχισμα*.....

- 17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναράοι και άγωγιάτες), οί όποίοι είχαν βοδία ή άλογα και άνελαίβανον τον άλωνισμόν .....

..... *ήλυνται*... *οί*... *ήλικαι*... *ήλικαι*... *β. λ. α.*... *ήλικαι*...
ταν... *ήλικαι*... *ήλικαι*... *ήλικαι*... *ήλικαι*...
 ... *ήλικαι*... *ήλικαι*... *ήλικαι*... *ήλικαι*...

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμοῦ του καρπού από τους στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

..... *ήλικαι*.....

- 19) Ό κόπανος οὔτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμά του ; .....

.....
 .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἔργου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Ἐπὶ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ἄλλο ἔργον τοῦτο ἢ καὶ συγγενῶν; Ἐπὶ πόσων ἄλλων προσώπων ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐποποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

.....

.....

.....

.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

.....

.....

.....

οχι

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνετεταρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

.....

.....

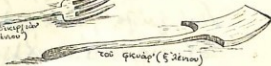
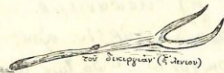
.....

.....

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλάχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

..... λέγονται... φειῶμα... σωρεύεται... μετ'... τοῦ δικριάνι
 ..... μετ'... τοῦ φικάρι...
 ..... τοῦ θρινάκι... ἢ τοῦ ἀλλάχοῦ... δικιργιάνι
 ..... παραφρημιώϊων... (εὐνομίες) .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

~~Προσέτι...~~
 ..... Πρ. σπῶ... λ' ἀφ' ἰ. β. γ... ζα'... ζι' χ' ν. β. ρ. α... ο. σ' ζι.
 ... χ. ν. ι. ε. α. δ. ε. ... ξ. μαρ. α. ζ. α. ε. β. ζ. α. ρ. α. ν. ι. κ. ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..... ε. μ. ε. ζ. α'... δ. ι. κ. ρ. α. κ. ι. α. (ξυζήνα).
 ..... λ. ε. γ. κ. α. α. ... ζι' χ. ν. β. ρ. α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῆ (ἀνέμιστ) ἄνδρας, γυναῖκα' εἰδικὸς λιχιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ; .....

..... κ. α. ι'... δ. ν. ε. ρ. α... μ. α. ι'... γ. ν. κ. α. ι. α.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ; .....

..... λ. ε. γ. κ. α. α. ... κ. α. ζ. β. ρ. α. ζ. α. .... ο. ... μαρ. α. α. α. ...
 ... ξ. η. κ. α. ν. ι. κ. ... δ. ι. κ. ρ. α. κ. ι. α. ... ρ. ε. ... μ. α. α. α. ν. β. ρ. α.
 ... δ. ι. α'... ξ. μ. ε. ζ. α., ξ. α. ν'... ξ. ν. ο. σ'... α. ν. ι. κ. α. ν. ... ν. ι. κ. α. ν. ... α. φ. κ. ρ. α.
 ... π. α. σ'... μ. α. ρ. α. α. α. ... α. λ. λ. μ. α. ... β. ρ. ω. γ. α. ν. α. ... ε. β. α. τ. ι. κ. ... ρ. μ. α. α.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ε

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μετὰ τὴν ἀνεμίσησιν τῶν ὀργάνων, ἀποβαλλόμενα
 ἄδριμῶν κ.τ.λ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

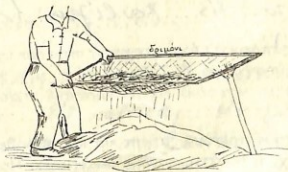
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀρυλόγος

δριμόνι

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

... *Αἰ. ξύκα... ὕφαν... ἀποκαρπύμοντα... κάρτα! ἐδ...
 .. δ. φινώνιμα... νῆσ... γικαμῶς... δια!... ε. αρωθρον..
 .. Ξμ... θυμαρσιδ:* .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

... *Ν.αι!... χητρησιφια... ἐδ... θυροδ...
 .. Αἰ... ἐραξοξίον... φ. τ. α. α... ε. λ. τ. α. τ. α. κ. α. ρ. α. α...
 .. ε. ι. ν... ? χαράσσεν... ἐδ... τ. α. θυροδ... ε. τ. α. ρ. α. α...
 .. ? ἔμπηγνύεται... δι... τ. α. αὔτω... τ. α. φ. τ. α. ρ. α. α...* .....

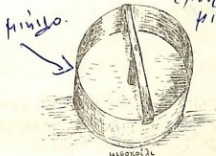
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

... *Ἐ. φ. ν. α. ε. τ. α... εἰς... κανθίμα... (Ν. ο. θ. α. α. α. α...
 .. Ι. α. ν. ε. ε. α. α.)* .....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

..? Αἰχνοφυλακία (διαιτήσις... ἀφαιρέσις...)
 ... 1% οὐλοῦ... 1% οὐλοῦ... 1% οὐλοῦ... 1% οὐλοῦ... 1% οὐλοῦ... 1% οὐλοῦ...
 μαζαίμενα... «Σπαῆς»... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς...
 ἔμπροσθεν δὲ μὲ ἐπίγειον δοχεῖον γαλακτομαζαίμενον
 μίμνηο χωρητικότητος 10 οκάδων

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακίατικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μετρά των δημοτριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

..... ἀφαιρέσις... 1%... Πλοῖον
 ..... ἀφαιρέσις... 10%
 ..... φάρος... κοινότοπος... ὠρεῖται... ἔως κοινότοπος
 ..... εἰς... οὐλοῦ... 1-5%

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... εἰς... αἰμίλια... εἰς... ζυγνῆα... κωκ. οἰκία
 ... μαζαίμενα... 1%... Σενζοῦκ. εἰς...?

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Ἀποδομιώσσα... Χύθρα.....
 ἔντω... τὸν... οὐρανὸν... εἰς... ἑξαχειριεῖον... κω-
 εν... μαζωμένον... 22... ζ. φάρμακον?.....

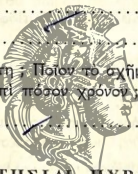
5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

... εὐλα... τὸ... ἀζμίνας...
 .....
 .....

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Ἐβωθρα... Α'... Β'... Κυριακή... Ἀπό-
 ... κριν... Ἐκκλήσια... καὶ... ἐκκλήσια...
 .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

... Κυριακή... ἑβρα... ἑβρα... ἑβρα...
 ἡμέρας...
 .....

... Ἀνάστασις... εἰς... ὑπερμεν... φέρη... Χερσὸν
 (Ὀρόρον - ἑκκλήσια 30x10)

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... *Δι. φ. α. κ. ό. σ.* .....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος; ...

..... *Συνήδως Παιδιά* .....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος; .....

..... *Συνήδως Παιδιά και Κοριττicia* .....

? Ξηρίστει... υγιάσαν... άπό τήν αὐτήν τῶν οίκων

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

*Πρό άλίγων υμῶν... οί κεί... τῶν χωρίων... κώων
ἐν τῶ δόκω... τῶν φα... τῶν φωσίων... και... μετακίβρον
ἐς τῶν μαθοριωδῶν τῶν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, εἴρηκα, ἔσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα .....

..... *εἰς τῶν... τῶν ἀναφῶ... τῶν φωσίων... συζητησάντων
νίσι, νίσι... λοιποί... και... τῶν χωρίων... και... ὑπὲρ
αὐτῆς... χωρίων* .....

2) Πηδῆματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . . .

..... *Μ.ο.ρο* ..... *ξυλα* ..... *ἄχρ.ι.α* .....
.....
.....

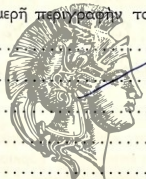
4) Καίονται (ἢ ἔκαίνοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

..... *ε. γ. ι.* .....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

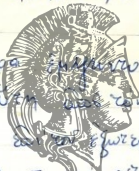

ΑΘΗΝΩΝ

11)

α) Μίχρη το 1910 ξεριζοποιούντο βόες.
Ταύτα διακρίθηκαν ως προς το ύψος τους
εις το μικρόν και άγριον εν τω όωον
ένυμεταίνον δια γχοινίου, καχουκίον αιδ-
γίοντα -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Όταν η άγριότητα επέφεραν ως προς το
ύψος, χύματα αιδου και εν τω όωον
βόν και έδέντο και εν τω όωον βοός.
και ούτω τα βόες υπερέπεσαν και αιδι-
τον ποσόν ως προς όωον κα' ύψου.
καχουκίον ή άγριότητα ποσόν κα' ύψου ή

υ.ο.υ

Μικρά το 1910 ξεριζοποιούνταν ήριον και
ήριον.

- Σήμερα άχωνιζονται μηχανοί

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Δια' ενοράν ωρωρίζοντο αι' ωεδιναι' ε'ηται-
βει αι' οδοται' οταν' ε'μινον' εν' ἀγραναδαίσει
ωρωρίζοντο δια' βοσημί ωοιηνίων.

- 'Ενηφθέρουντο και' ε'τοι- 'Εν' ε'τος' ε'ωαρη-
εργούντο δια' ενοράν και' ε'ν' ο'χι.

Ε'ο' α'δο' ~~ε'νοράν~~ και' ε'πέρων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Καλαμαίῳ τῆς 10-4-70

Προς

✓ τῆς Αναπτυξιακῆς Ἀδελφότητος
(Κέντρον ἑρεῖται τῆς Ἑλληνικῆς
Λογοτεχνίας)
ἐν Ἀθήναις

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΠΡΟΞΕΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 13

Ἐχόντες τὴν τιμὴν γὰρ ἀποδείξωμεν ὑμῶν
ἐνταμιένω, δύνωσι συμπρωτρωμένω, ἐρωτηματολόγιον
ὑμῶν, διὰ χωρρικὰ ἔργα τῆς καὶ κατ' ἕδμον τυρά,
διὰ τὰ καὶ ὑμῶν. -

Ἐπισημασθέντες

Κοινοποιεῖται ὑ.τ.α

Κε. Ἐπισημασθέντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἄρτος

Ἐπισημασθέντες

ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ